

SINTEZA OBSERVAȚIILOR

la proiectul Planului de acțiuni al Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații pentru anul 2012

Perioada de consultare pe marginea *Planului de acțiuni al Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații (ANCOM) pentru anul 2012*, publicat pe pagina de internet a ANCOM la data de 10 noiembrie 2011, s-a încheiat la data de 5 decembrie 2011.

Observațiile primite de către ANCOM în cursul perioadei de consultare se referă la următoarele aspecte:

I. Promovarea concurenței în sectorul comunicațiilor electronice și al serviciilor poștale

1. Reglementări în domeniul comunicațiilor electronice

I.1. (a) Un respondent propune introducerea în Planul de acțiuni al ANCOM pentru anul 2012 a unei acțiuni constând în **analiza pieței de retail a serviciilor de retransmisie a programelor TV.**

Acesta susține că serviciile de retransmisie a programelor TV fac parte dintre serviciile de comunicații electronice, iar ANCOM are obligația de a analiza această piață și de a impune remediile potrivite în situația în care se constată că există probleme de concurență pe această piață. Respondentul mai arată că, până la acest moment, ANCOM nu a realizat o analiză a acestei piețe, deși respondentul afirmă că deține date care arată o cotă de piață a unui dintre operatori de aproximativ 50%, un grad mare de concentrare și prezența în multe zone a unui singur operator.

Definirea și analizarea piețelor relevante din sectorul comunicațiilor electronice din România susceptibile de a fi reglementate *ex ante* se realizează în conformitate cu dispozițiile art. 32 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 79/2002 privind cadrul general de reglementare a comunicațiilor, aprobată, cu modificări și completări, prin Legea nr. 591/2002, cu modificările și completările ulterioare, ANCOM trebuind să țină seama de Recomandarea Comisiei Europene privind piețele de produse și servicii din sectorul comunicațiilor electronice ale căror caracteristici pot justifica impunerea unor obligații specifice în sarcina furnizorilor de rețele sau de servicii de comunicații electronice cu putere semnificativă pe piață (*Recomandarea CE*), adoptată în conformitate cu art. 15 alin. (1) din Directiva 2002/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind cadrul comun de reglementare a rețelelor și serviciilor de comunicații electronice (*Directiva-cadru*), precum și de instrucțiunile Comisiei Europene pentru

efectuarea analizelor de piață și determinarea puterii semnificative pe piață în conformitate cu cadrul de reglementare comunitar pentru rețele și servicii de comunicații electronice, adoptate în conformitate cu art. 15 alin. (2) din Directiva-cadru (*Instrucțiunile CE*).

În conformitate cu dispozițiile art. 32 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 79/2002, ANCOM poate identifica și alte piețe relevante decât cele incluse în *Recomandarea CE*. Piața serviciilor de retransmisie a programelor TV la care face referire respondentul în observația sa nu este inclusă în *Recomandarea CE*. În conformitate cu *Recomandarea CE*, atunci când o autoritate de reglementare intenționează să identifice o piață relevantă distinctă de cele prevăzute în Anexa la Recomandare, trebuie să dovedească îndeplinirea cumulativă a următoarelor trei criterii:

a) prezența unor bariere ridicate și netranzitorii (de natură structurală sau legală) la intrarea pe piață;

b) absența caracteristicilor pieței analizate care să indice evoluția acesteia către concurență efectivă;

c) aplicarea în mod exclusiv a legislației concurenței nu este suficientă pentru remedierea problemelor concurențiale.

Ulterior eventualei identificări a pieței serviciilor respective, este necesar ca ANCOM să analizeze situația concurențială de pe piață, respectiv aspectele referitoare la cota de piață și stabilitatea acesteia, barierele la intrarea pe piață și evaluarea concurenței potențiale și puterea de contracarare a cumpărătorilor.

Astfel, numai în cazul în care din analiza situației concurențiale de pe piață ar rezulta că un furnizor are putere semnificativă pe piața respectivă, ANCOM, în funcție de problemele concurențiale identificate pe piață, ar putea să impună obligații în sarcina acestuia.

În primul rând respondentul nu specifică în mod clar care sunt serviciile la care se referă. Astfel, din comentariile transmise nu rezultă în mod neechivoc dacă se referă la serviciile de transmisie prin intermediul sistemelor radioelectrice terestre, la serviciile de transmisie prin intermediul rețelelor de cablu coaxial, la serviciile de transmisie prin intermediul sistemelor de comunicații prin satelit sau la serviciile de transmisie prin intermediul tehnologiei IPTV.

În al doilea rând existența unei cote de piață și, respectiv, a unui grad de concentrare a pieței ridicate nu conduce automat la concluzia că piața îndeplinește criteriile pentru a fi reglementată *ex-ante* sau că pe această piață există furnizori cu putere semnificativă.

În al treilea rând respondentul nu a specificat probleme concurențiale identificate în furnizarea acestor servicii care ar putea conduce la necesitatea impunerii unor remedii de către ANCOM.

Cu toate acestea, ANCOM va analiza oportunitatea identificării unei piețe corespunzătoare serviciilor de transmisie a programelor audiovizuale furnizate la nivelul pieței cu amănuntul odată cu efectuarea analizelor de piață specificate la Capitolul I „Promovarea concurenței în sectorul comunicațiilor electronice și al serviciilor poștale”, punctul 1 „Reglementări în domeniul comunicațiilor electronice”, lit. (d) din Planul de acțiuni, va segmenta piața pe criterii de substituibilitate și, în cazul în care va identifica existența unor probleme concurențiale, va desemna furnizorul/furnizorii cu putere semnificativă pe piață și va impune în sarcina acestora măsuri de reglementare proporționale cu problemele identificate.

I.1. (b) Un respondent propune introducerea în Planul de acțiuni al ANCOM pentru anul 2012 a unei acțiuni constând în **analiza pieței serviciilor de acces în bandă largă**.

Respondentul arată că ultima analiză a acestei piețe a fost finalizată de către ANCOM în anul 2010, pe baza datelor de până la 30.06.2009. Având în vedere obligația asumată de

ANCOM de a monitoriza îndeaproape evoluția acestei piețe, faptul că, în realitate această analiză s-a oprit la piața de retail, solicită reanalizarea acestei piețe în contextul evoluției sale recente.

În anul 2010, ANCOM a adoptat măsurile de identificare, analiză și reglementare a piețelor relevante corespunzătoare serviciilor de acces la elemente de infrastructură și serviciilor de acces în bandă largă (inclusiv acces bitstream la bucla locală).

Având în vedere disponibilitatea accesului la bucla locală (prin menținerea reglementării pieței de gros din amonte), nivelul ridicat actual și previzionat al concurenței bazate pe infrastructuri (prin intermediul rețelelor proprii de acces) de la nivelul pieței cu amănuntul din România, ANCOM a considerat că introducerea unor reglementări *ex ante* privind serviciile de gros de acces la servicii în bandă largă nu este o măsură necesară sau justificată.

De asemenea, în acest context, trebuie reamintită și opinia Comisiei Europene privind concluziile analizei realizate de ANCOM pe piața cu amănuntul a serviciilor de acces la internet în bandă largă, observații ce vin în sprijinul poziției adoptate de Autoritatea de reglementare.¹ Astfel, potrivit documentului menționat *„Comisia ia notă de circumstanțele specifice ale pieței din România, care sunt caracterizate de o concurență evident puternică între platforme, cu prezența unei game largi de operatori care au instalat propriile infrastructuri de acces cap-la-cap, precum și de o piață cu amănuntul a serviciilor în bandă largă competitivă și dinamică, după cum reiese din evoluția ofertelor de pachete, din scăderea prețurilor și din fluctuația cotelor de piață în timp. În această privință, Comisia recunoaște că reglementarea pieței naționale WBA în România nu pare a fi justificată pentru perioada de analiză a pieței în curs de examinare.”*

Având în vedere considerațiile de mai sus, faptul că piața de gros a furnizării accesului la servicii de comunicații electronice în bandă largă nu a făcut obiectul analizei ANCOM, nu constituie o lacună a cadrului de reglementare în vigoare, ci o consecință legală și firească a aplicării cadrului de reglementare în domeniul comunicațiilor electronice, precum și a principiilor dreptului concurenței.

De asemenea, până în prezent, ANCOM nu a identificat indicii privind modificarea condițiilor față de orizontul precedentei runde, astfel încât să recomande refacerea acestei analize mai repede de expirarea termenului de 3 ani, începând de la data intrării în vigoare a măsurilor adoptate în cursul anului 2010, prevăzut în art. 16 alin. (6) lit. a) din Directiva-cadru.

Având în vedere precizările de mai sus, ANCOM nu va da curs propunerii respondentului de a include analiza pieței de gros a furnizării accesului la servicii de comunicații electronice în bandă largă, în Planul de Acțiuni pentru anul 2012.

Cu toate acestea, Autoritatea va continua să monitorizeze îndeaproape piața serviciilor de acces la internet în bandă largă pe parcursul perioadei de revizuire, în scopul de a stabili dacă condițiile concurențiale s-au modificat în mod semnificativ, astfel încât să rezulte necesitatea reevaluării concluziilor ANCOM. Acest proces de monitorizare este deosebit de important, în ipoteza în care S.C. RCS & RDS S.A. sau S.C. Romtelecom S.A. va reuși să își crească substanțial cota de piață pe parcursul perioadei de revizuire a pieței, astfel încât în cele din urmă să se afle într-o poziție echivalentă puterii semnificative pe piață.

I.1. (c) Un respondent solicită **publicarea rezultatelor testelor de margin squeeze efectuate de către ANCOM.**

¹http://circa.europa.eu/Public/irc/info/ecctf/library?l=/commissionsdecisions/commission_decisions_4/ro-2010-1101-1102/ EN_1.0 &a=d

În conformitate cu art. 33 din Decizia președintelui ANCOM nr. 653/2010 privind obligațiile impuse operatorului cu putere semnificativă pe piața serviciilor de acces la elemente de infrastructură, se stipulează obligația S.C. Romtelecom S.A. de a nu practica margin squeeze. Respondentul solicită ca, pentru respectarea principiului transparenței, să se facă publice rezultatele testelor de margin squeeze pe care ANCOM le efectuează în vederea controlării îndeplinirii acestei obligații de către compania căreia i se aplică reglementarea.

Observația transmisă de respondent este în afara obiectului prezentei consultări publice. Prezenta consultare are ca obiect acțiunile pe care ANCOM propune să le realizeze în cursul anului 2012, iar nu acțiunile pe care ANCOM le-a desfășurat deja.

Totuși, pentru a oferi un răspuns solicitării, facem precizarea că ANCOM a formulat opinii detaliate² cu privire la verificarea respectării obligației de asigurare că marjele existente între propriile tarife pentru serviciile furnizate pe piețele cu amănuntul corespunzătoare și tarifele pentru furnizarea accesului total sau partajat la bucla locală sunt suficiente pentru a permite unui ipotetic Beneficiar la fel de eficient, care utilizează accesul necondiționat la bucla locală, să poată obține un profit rezonabil prin furnizarea unor servicii echivalente pe piețele cu amănuntul.

ANCOM va continua să verifice respectarea obligației S.C. ROMTELECOM S.A. de a nu se angaja în practici de tip „margin-squeeze” pe baza unui test EEO static.

I.1. (h) Un respondent solicită **urgentarea revizuirii planului de management al spectrului de frecvențe al buclei locale a Romtelecom S.A. și finalizarea acestei acțiuni în primul trimestru al anului 2012**, arătând că a solicitat ANCOM această acțiune și în trecut și că această acțiune a fost planificată inițial pentru anul 2011, după care a fost amânată pentru trimestrul I al anului 2012.

Tema introdusă în Planul de acțiuni pentru anul 2012 se intitulează „*Revizuirea planului de management al spectrului de frecvențe al buclei locale a S.C. Romtelecom S.A. în scopul de a permite furnizarea de servicii prin tehnologie VDSL2 și stabilirea unor condiții de furnizare a serviciilor în contextul tranziției către fibra optică*”. ANCOM intenționează să convoace în prima parte a anului 2012 (trimestrul I) un grup de lucru tehnic cu participarea reprezentanților semnificativi ai industriei de comunicații electronice, care să convină asupra unui document de poziție privind aspectele de reglementare necesare pentru introducerea tehnologiei VDSL 2, urmând a fi luate în discuție și condițiile tehnice de furnizare a serviciilor de acces la bucla locală.

Ulterior, pe baza rezultatelor furnizate de grupul de lucru tehnic, ANCOM va iniția un proiect de decizie de reglementare ce va completa cadrul secundar actual de furnizare a accesului la bucla locală (Decizia Președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr. 1251/2005 privind adoptarea Planului de management al spectrului de frecvență al buclei locale și subbuclei locale, respectiv Decizia Președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr. 1098/2004 privind principiile și precondițiile ofertei de referință pentru accesul necondiționat la bucla locală, modificată și completată prin Decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații nr.190/2006), proiect ce va fi supus consultării publice.

² Documentul de sinteză a observațiilor (paginile 35-37), disponibil din 16 iunie 2010 pe pagina de internet a ANCOM la adresa http://www.ancom.org.ro/uploads/forms_files/134105842_CC_2010.06.22_sinteza_observatiilor_WLA_WBA.pdf

Din perspectiva activităților și a volumului de muncă ce urmează a fi desfășurat, ANCOM consideră termenul propus în Planul de acțiuni, respectiv trimestrul III 2012, ca fiind unul realist și argumentat, o devansare a lui conducând la dezechilibrarea termenelor și resurselor alocate celorlalte activități. Prin urmare, ANCOM respinge propunerea de devansare a termenului de finalizare pentru trimestrul I 2012.

Cu toate acestea, ANCOM ia notă de interesul exprimat de respondent și încurajează participarea activă a operatorilor la grupul de lucru menționat anterior, putându-se crea astfel premisele devansării termenului de finalizare a acestei activități.

3. Administrarea și gestionarea spectrului de frecvențe

I. 3. (1) Doi dintre respondenți consideră oportun și în folosul întregii industrii de comunicații electronice ca ANCOM să introducă în Planul său de acțiuni o acțiune distinctă privind realizarea în primul trimestru al anului 2012 a unei **strategii pe termen mediu și lung pentru eliberarea și gestionarea întregului spectru de frecvențe radio** sau, cel puțin, **o strategie cu privire la benzile 800, 900, 1800 și 2600 MHz**.

Unul dintre respondenți apreciază că publicarea acestei strategii în primul trimestru al anului 2012 ar asigura un minimum de predictibilitate și transparență pentru operatorii care utilizează sau care doresc să utilizeze spectru în benzile mai sus menționate.

Un alt respondent arată că strategia pe termen mediu și lung pentru întregul spectru de frecvențe radio trebuie să stea la baza tuturor acțiunilor ANCOM referitoare la gestionarea spectrului radio. Astfel, strategia pentru benzile de frecvențe de 800 MHz și 2600 MHz ar trebui elaborată și discutată în contextul strategiei generale de utilizare a spectrului în România.

Respondentul mai exprimă opinia că toate măsurile viitoare în ceea ce privește gestionarea spectrului de frecvențe radio trebuie să facă parte dintr-o politică clară de spectru, atent planificată, care să permită operatorilor mobili din România predictibilitatea necesară în vederea realizării de investiții și a derulării operațiunilor în condiții optime, cu beneficii evidente pentru utilizatorii finali din România. Modalitatea în care ANCOM abordează în prezent problematica necesarului de spectru radio, cât și toate aspectele legate de gestionarea acestuia, vor avea un rol hotărâtor pentru oportunitățile și viitorul pieței de comunicații din România cu toate implicațiile economice aferente.

Planul de acțiuni al ANCOM trebuie să țină cont de evoluția tehnologică și de evoluția cererii de servicii și terminale pe piața comunicațiilor mobile. Spre exemplu, odată cu creșterea cererii de terminale inteligente (smartphones), a crescut și necesarul de bandă largă, prin utilizarea unor capacități tot mai mari pentru accesul la fișiere video, audio sau accesul simultan a tot mai mulți utilizatori la rețelele de socializare.

Creșterea nevoii de spectru generată de cererea în creștere pentru servicii în banda largă și de nevoia de conținut impune din partea ANCOM elaborarea unei noi strategii de gestionare a spectrului, care să răspundă noilor realități și condițiilor specifice existente pe piața națională, corelat cu situația și practica celorlalte state membre ale Uniunii Europene.

Respondenții enumeră un set de aspecte referitoare la gestionarea spectrului care ar trebui să facă obiectul unui astfel de document de strategie:

- modalitatea de acordare a licențelor,
- tipul proceselor de selecție;
- perioada pentru care drepturile de utilizare a spectrului sunt acordate;
- obligațiile pe care ANCOM intenționează să le impună operatorilor care vor dobândi dreptul de utilizare a spectrului;
- tehnologiile ce vor putea fi implementate în aceste benzi;

- aplicarea principiului neutralității tehnologice și a serviciilor;
- categoriile de operatori care pot participa la procedurile de selecție;
- eventualele limite ale cantității de spectru ce poate fi deținută de un grup de operatori;
- prețul de rezervă pentru spectrul din benzile de frecvențe care vor face obiectul proceselor de selecție;
- tarifele de utilizare a spectrului pentru fiecare bandă de frecvențe în contextul noilor frecvențe radio ce vor fi acordate;
- taxa de acordare a licențelor;
- tariful de prelungire a licențelor;
- eliberarea de noi frecvențe radio;
- alte condiții importante ale procedurilor de selecție.

În procesul de elaborare a strategiei de introducere a sistemelor BWA în benzile de frecvențe de 800 și 2600 MHz, Autoritatea va ține cu certitudine cont de prevederile deciziei ANCOM referitoare la acordarea drepturilor de utilizare a frecvențelor în benzile de 900 și 1800 MHz, decizie care se află în prezent în consultare publică. De altfel, ANCOM și-a afirmat public de mai multe ori anul acesta intenția de a aborda unitar viitorul acestor patru benzi de frecvențe. Toate elementele enumerate de respondenții ca fiind necesar a fi precizate în această strategie, vor fi abordate pe parcursul documentului.

I. 3. (2) Un respondent propune includerea în Planul de acțiuni al ANCOM a unei acțiuni specifice pentru **revizuirea fundamentală a modului de stabilire a tarifelor de utilizare pentru întreg spectrul de frecvențe radio, cu cel puțin 6 luni înainte de stabilirea și organizarea licitațiilor pentru noile benzi de frecvențe.**

Acesta arată că tarifele de utilizare a spectrului constituie pentru toți operatorii o componentă semnificativă a condițiilor de utilizare a spectrului, care influențează decizia de a licita o anumită bandă de frecvențe. Lipsa unor informații clare și relevante privind tarifele ce vor fi percepute pentru utilizarea spectrului de frecvențe radio, nu permite evaluarea completă a oportunității de a licita pentru un anumit spectru radio și implicit, estimarea riguroasă a impactului financiar al unei astfel de decizii care se reface în mod direct asupra capacității operatorilor de a derula activități în baza spectrului respectiv.

Respondentul consideră necesar ca întreg conceptul de tarifare al spectrului să fie revizuit fundamental întrucât modul actual de tarifare corespunde și reflectă utilizarea cu preponderență a serviciilor de voce, deși evoluția actuală a pieței reflectă creșterea cererii de servicii în bandă largă și utilizarea în creștere a serviciilor de date. Ca urmare, se impune schimbarea cu prioritate a modului de tarifare și aplicarea de noi principii în stabilirea tarifelor de utilizare a spectrului pentru a reflecta tocmai trecerea către utilizarea cu preponderență a serviciilor de date.

Respondentul consideră că momentul în care va avea loc revizuirea tarifelor de utilizare a spectrului radio este foarte important. Astfel, având în vedere că impactul financiar al costului de utilizare a spectrului este semnificativ – la nivelul actual al tarifelor fiind de ordinul zecilor de milioane de euro –, orice decizie privind utilizarea de spectru se poate lua doar pe baza unui plan de afaceri care implică validarea inclusiv la nivel de grup, ceea ce necesită cunoașterea din timp a modului și cuantumului în care tarifele de utilizare a spectrului vor fi stabilite de către Autoritate. Respondentul consideră că este necesar un termen de **cel puțin 6 luni anterior stabilirii procedurii de atribuire a noilor benzi de frecvențe radio**, astfel încât beneficiile și însuși scopul derulării acestei acțiuni să fie atinse.

Pe aceeași temă, un alt respondent propune **revizuirea Deciziei IGCTI nr. 686/2005, în vederea diminuării substanțiale a tarifelor de utilizare a spectrului radio**, aducând drept argumente contextul macroeconomic nefavorabil, necesitatea de a permite dezvoltarea mai rapidă a rețelelor și serviciilor, dar și faptul că industria telecom din România plătește tarife pentru utilizarea spectrului mult mai ridicate decât operatorii din alte state ale UE, în condițiile în care venitul mediu pe utilizator este în România mult mai mic decât în aceste state. În sprijinul acestui din urmă argument, respondentul aduce următoarele exemple:

- Belgia 24.790€/an/canal de 200kHz în benzile de 900 MHz și 1800 MHz;
- Irlanda 71.338€/an/ canal de 200kHz în benzile de 900 MHz;
- Finlanda 5, 2milioane €/an pentru toți operatorii;
- Germania aproximativ 300.000€/an/operator;
- Italia 7.216.171Euro/operator/an pentru 900 MHz and 1800 MHz;
- Bulgaria 51 000 €/an/ 1 MHz în benzile de 900 și 1800 MHz, adică:
 - 10.200€/ canal de 200 kHz/an in benzile de 900 și 1800 MHz
 - 25.5000€/ canal de 5MHz in banda de 2100 MHz

În adresa respondentului se mai arată și că tarifele stabilite de ANCOM sunt de 134.000 €/canal de 200kHz în banda de 900 MHz, 85.000€/canal de 200kHz în banda de 1800 și 1.2M €/canal de 5MHz în banda de 2100 MHz și că suma totală anuală pe care compania respectivă o plătește pentru utilizarea spectrului radio pentru serviciul mobil este de aproximativ 16 milioane €, în timp ce suma totală anuală plătită de întreaga industrie este de aproximativ 46 milioane €.

ANCOM nu consideră justificată o revizuire fundamentală a tarifelor de utilizare a resurselor de spectru în perioada de valabilitate a licențelor și nu consideră argumentele respondenților suficiente pentru a determina o asemenea revizuire.

ANCOM este perfect de acord cu respondentul privind necesitatea stabilirii clare a tarifelor de spectru înainte de organizarea procedurii de selecție. De altfel, toate procedurile de selecție pentru acordarea drepturilor de utilizare a spectrului organizate până acum au cuprins și prevederi clare referitoare la tariful de utilizare a spectrului. Cu alte cuvinte, toți câștigătorii acestor proceduri și-au putut face planul de afaceri știind exact costurile licențelor. Nu a existat nicio situație în care autoritatea să fi mărit tarifele de utilizare a spectrului obținut prin procedură de selecție, ci din contră, ele au fost diminuate, atât pentru banda de 900 MHz, cât mai ales pentru banda de 1800 MHz. De asemenea, Autoritatea a reacționat imediat la condițiile economice dificile din această perioadă și a redus toate tarifele de spectru cu 15% pentru anii 2011-2012, încercând astfel să ajute piața să treacă această perioadă.

Considerăm nerelevantă comparația privind tarifele de spectru din diferite țări, pentru că aceste tarife nu reflectă întreg costul administrativ al acestor licențe. În unele țări din Europa s-au plătit sume uriașe la momentul obținerii licențelor sub formă de taxe de licențe, sau se plătesc anual tot felul de alte tarife (de ex. pe stație de bază). O comparație corectă ar trebui să conțină toate aceste costuri administrative.

Nu trebuie uitat că tariful de utilizare a spectrului este un instrument important al managementului spectrului radio, resursă naturală limitată și el trebuie să reflecte atât cererea pieței privind diferitele benzi de frecvențe, cât și valoarea economică a acestor benzi.

I.3 (a), V.2 (c) Un respondent propune ca **acțiunea ANCOM de la cap. I.3., pct.a.)** "stabilirea și organizarea procedurii de atribuire prin selecție a benzilor de frecvențe de 800 MHz și 2600 MHz" **să se realizeze ulterior acțiunilor programate la cap. V.2. pct.c).** „organizarea unei reuniuni regionale a experților în scopul armonizării utilizării benzii

„dividendului digital” și a unui seminar pe teme de planificare și organizare a licitațiilor de spectru.”

În argumentarea propunerii sale respondentul citează chiar motivația ANCOM pentru fundamentarea acțiunii sale de organizare a unei reuniuni regionale pe tema dividendului digital: “în regiunea noastră nu există experiență în organizarea și planificarea de licitații de spectru; armonizarea regională în utilizarea „dividendului digital” ar fi benefică pentru toate țările din regiune, în vederea acordării licențelor LTE” și exprimă credința că ar fi benefică pentru toate părțile implicate ca acest schimb de experiență să se realizeze anterior demarării acțiunilor ANCOM de la cap. I.3. privind stabilirea și organizarea procedurii de atribuire a benzilor de frecvențe de 800 MHz și 2600 MHz.

Data fiind importanța legăturii între stabilirea și organizarea procedurii de atribuire prin selecție a benzilor de frecvențe de 800 MHz și 2600 MHz și modalitatea de acordare a drepturilor în benzile de frecvențe de 900 MHz și 1800 MHz, lucru subliniat la o observație tratată anterior, acțiunea respectivă nu poate fi amânată. De altfel, reuniunea regională va avea loc cel mai probabil în primul trimestru al anului 2012, în timp ce organizarea procedurii de atribuire prin selecție a benzilor de frecvențe de 800 MHz și 2600 MHz va avea loc în al doilea semestru al anului.

4. Reglementări în domeniul serviciilor poștale

I.4. (a) Un respondent propune introducerea în Planul de acțiuni al ANCOM pentru anul 2012 a unei acțiuni constând în **elaborarea unor mecanisme care să garanteze acoperirea costurilor generate de furnizarea serviciului universal de către furnizorul desemnat.**

Respondentul arată că la nivelul Comisiei Europene a fost recunoscut faptul că în unele state măsurile existente pot fi suficiente pentru a înlătura povara financiară a prestării serviciului universal, dar că experiența anterioară a liberalizării piețelor poștale demonstrează că în alte state a fost necesară dezvoltarea unor mecanisme suplimentare pentru a garanta acoperirea costurilor generate de furnizarea serviciului universal, precum: subvenții directe de stat; taxe de acces la infrastructura furnizorului de serviciu universal; fonduri de compensare (puse la dispoziția furnizorului de serviciu universal și care se plătesc de către diverse părți: guvern, noii intrați); soluția „pay-or-play” prin care operatorii poștali pot decide dacă aleg să plătească o taxă furnizorului de serviciu poștal universal desemnat sau să ofere la rândul lor serviciu universal; concurs de oferte minimale (achiziții publice în care câștigătorul este cel care solicită cea mai mică subvenționare).

Reamintim respondentului că în prezent acoperirea costului net asociat îndeplinirii obligațiilor rezultate din asigurarea serviciilor din sfera serviciului universal se realizează prin rezervarea dreptului de a presta anumite servicii poștale furnizorului de serviciu universal desemnat, și nu printr-un mecanism de compensare a acestuia prin contribuțiile furnizorilor sau utilizatorilor de servicii poștale sau alte metode alternative.

Totodată, conform cadrului legal în vigoare, numai în măsura în care costul net asociat îndeplinirii obligațiilor de asigurare a serviciilor din sfera serviciului universal care revin unui furnizor de serviciu universal reprezintă o sarcină injustă pentru acesta, autoritatea de reglementare va decide suportarea partajată a acestui cost de către furnizorii de servicii poștale ori de către utilizatori.

În consecință, elaborarea unui mecanism de compensare este condiționată de stabilirea de către autoritatea de reglementare a costului net suportat de furnizorul de serviciu universal desemnat.

Având în vedere că ANCOM nu a determinat un cost net aferent furnizării serviciului universal, elaborarea unui mecanism de compensare conform dispozițiilor cadrului legal în vigoare nu poate fi realizată în cursul anului 2012.

I.4. (b) Un respondent solicită **reglementarea politicii de control a prețurilor referitoare la serviciile oferite de furnizorul de serviciu poștal desemnat.**

Respondentul arată că introducerea acestui sistem de reglementare presupune identificarea și evaluarea celor mai potrivite măsuri adiacente recomandate de Comisia Europeană care pot fi adoptate pentru a proteja prestarea serviciului universal în condiții viabile financiar pe o piață concurențială (în care nu vor mai putea fi menținute modalitățile de finanțare curente – aria rezervată și scutirea de TVA) și enumeră: creșterea libertății comerciale a furnizorului de servicii universale (modificarea structurii tarifare și prețuri pentru timbre și servicii poștale care să reflecte mai realist costurile serviciului universal), punerea în aplicare a unui regim de taxă de acces pe bază de costuri, modificarea domeniului de aplicare a obligației de serviciu universal.

Având în vedere componenta de accesibilitate a serviciilor incluse în sfera serviciului universal, tarifele pentru aceste servicii prestate de furnizorul de serviciu universal se modifică la propunerea furnizorului desemnat, cu aprobarea ANCOM.

Astfel, în proiectul Planului de acțiuni al ANCOM pentru anul 2012 sunt cuprinse atât actualizarea condițiilor și a procedurii de desemnare a furnizorilor de serviciu universal în domeniul serviciilor poștale, cât și elaborarea unei noi decizii de desemnare a furnizorului de serviciu universal, decizie ce va cuprinde și reglementarea politicii de control al prețurilor referitoare la serviciile incluse în sfera serviciului universal.

III. Capacitarea utilizatorilor pentru a obține un maximum de beneficii în condițiile pieței concurențiale de comunicații

3. Informarea și educarea utilizatorilor

III.3. (a) Un respondent propune introducerea în Planul de acțiuni al ANCOM pentru anul 2012 a unei acțiuni constând în **organizarea unei campanii de informare a utilizatorilor de servicii poștale privind necesitatea instalării de cutii poștale la domiciliu.**

Respondentul arată că 27,37% din utilizatorii de servicii poștale din mediul urban și 84,21% din cei din mediul rural nu au instalate cutii poștale la domiciliu, astfel încât distribuirea trimerilor ce le sunt destinate este îngreunată. Respondentul citează prevederile Proiectului noii legi a serviciilor poștale, postată din 22.10.2010 pe site-ul Ministerului Comunicațiilor și Societății Informaționale, conform căruia, "furnizorul de servicii poștale este exonerat de răspundere în următoarele situații: [...] b) utilizatorul nu are instalată o cutie poștală care să permită predarea trimerilor poștale."

Respondentul mai arată că în statele membre ale Uniunii Europene există reglementări privind existența cutiilor poștale la domiciliul utilizatorilor de servicii, iar organismele europene abilitate au elaborat și asumat standardul SR.EN.13724:2002 (înregistrat și în România de către ASRO la 3 noiembrie 2003) privitor la cutiile poștale.

Respondentul face referire la cutiile poștale care ar trebui să fie instalate pe domeniul privat, legislația în domeniu, Ordonanța Guvernului nr.31/2002 privind serviciile poștale, aprobată, cu modificări și completări, prin Legea nr.642/2002, cu modificările și completările ulterioare (în continuare *Ordonanța privind serviciile poștale*), neconținând obligații specifice cu privire la acestea. Fără îndoială că, dacă dorește să i se poată distribui trimiterile poștale la timp și **în bune condiții**, utilizatorul de servicii poștale ar trebui să opteze pentru montarea la domiciliu a unei cutii poștale, conforme standardului amintit de respondent.

ANCOM consideră că lansarea unei campanii de informare a utilizatorilor cu acest unic scop nu justifică pe deplin cheltuielile aferente unei asemenea activități. Cu toate acestea, ANCOM a reținut această sugestie venită din partea respondentului și, dacă va fi posibil, va introduce acest subiect într-una din activitățile de informare a utilizatorilor pe care le va desfășura în viitor.

III.3. (b) Un respondent propune introducerea în Planul de acțiuni al ANCOM pentru anul 2012 a unei acțiuni constând în **elaborarea și implementarea proiectului „Aplicație online pentru compararea ofertelor de servicii poștale destinate utilizatorilor finali.”**

Respondentul consideră că o astfel de aplicație va crea posibilitatea pentru utilizatorii finali de a alege, în deplină cunoștință de cauză, operatorul poștal capabil să ofere serviciile poștale solicitate, sub aspectul tarifului, accesibilității și vitezei de finalizare.

După cum am menționat și în sinteza observațiilor la proiectul Planului de acțiuni al ANCOM pentru anul 2011, realizarea unei aplicații on-line pentru compararea ofertelor de servicii poștale destinate utilizatorilor finali presupune resurse umane și materiale semnificative. În opinia ANCOM, structura tarifelor, diversitatea serviciilor oferite și numărul de operatori de pe piața serviciilor poștale nu necesită încă realizarea unui astfel de instrument destinat utilizatorilor finali.

Totodată, vă asigurăm că ANCOM va continua să monitorizeze evoluția pieței serviciilor poștale astfel încât să identifice din timp necesitatea introducerii unei aplicații de comparare a ofertelor de servicii poștale.

V. Consolidarea capacității administrative a ANCOM

1. Implementarea de proiecte destinate creșterii capacității instituționale a ANCOM

V.1. (a) Un respondent propune introducerea în Planul de acțiuni al ANCOM pentru anul 2012 a unei acțiuni referitoare la implementarea unui proiect denumit **„Creșterea capacității instituționale a ANCOM în domeniul reglementărilor economice”** constând în **asistență tehnică pentru realizarea unui model de cost pentru rețeaua de acces a C.N. Poșta Română S.A.** (în continuare *CNPR*).

Respondentul citează legislația relevantă, atât cea în vigoare, cât și acte aflate în stadiul de proiect, și arată că propunerea sa are în vedere necesitatea elaborării algoritmului de decontare dintre furnizorul de serviciu universal desemnat și operatorii poștali care accesează, în scopul efectuării serviciului poștal contractat, rețeaua acestuia. Acest model de cost constituie fundamentul relațiilor contractuale dintre părțile implicate, iar apropierea termenului de liberalizare totală a pieței serviciilor poștale impune realizarea algoritmului într-un timp suficient pentru a fi supus dezbaterilor publice și analizei necesare corectei implementări.

Așa cum am precizat și în sinteza observațiilor la Planul de acțiuni pentru anul în curs, în contextul intercondiționărilor între problematica investigării costurilor serviciilor poștale și evidența contabilă separată, ANCOM a constatat că situațiile financiare separate transmise de CNPR nu sunt însoțite de o opinie de audit care să ateste că acestea au fost realizate cu respectarea cerințelor autorității de reglementare. De asemenea, CNPR nu a justificat, până în prezent, în funcție de costurile evitate, reducerile tarifare pe care le propune în temeiul art. 22 alin. (5) din Ordonanța privind serviciile poștale. Această situație s-a perpetuat în fiecare an al transmiterii situațiilor financiare separate de către CNPR, începând cu 2005. Or, în acest context, ANCOM își exprimă rezerve cu privire la acuratețea pe care ar putea-o genera o calculație de cost al accesului la rețeaua CNPR, bazată pe informații furnizate de aceasta.

De altfel, până în prezent, CNPR nu i s-a impus obligația de a permite accesul altor furnizori de servicii poștale la propria rețea. O astfel de obligație va fi avută în vedere de ANCOM în contextul transpunerii și implementării la nivel național a Directivei 2008/6/CE pentru modificarea Directivei 97/67/CE privind realizarea integrală a pieței interne a serviciilor poștale ale Comunității.

ANCOM desfășoară în prezent un proiect pentru asigurarea implementării adecvate a obligațiilor privind întocmirea metodologiei de dezvoltare a sistemului de evidență contabilă separată și elaborarea evidențelor contabile separate de către CNPR. Rezultatele acestui proiect vor consta în recomandări privind modificarea structurii și conținutului situațiilor financiare separate, astfel încât să fie implementat un sistem de evidență contabilă a costurilor care să asigure un nivel suficient de detaliu și transparență pentru fundamentarea tarifelor în funcție de costuri. Respectarea de către CNPR a recomandărilor este o cerință primordială pentru obținerea unor informații de calitate, relevante și certificate.

2. Îmbunătățirea dialogului cu industria, autoritățile publice, utilizatorii finali, societatea civilă și organisme internaționale

V.2. (a) Un respondent propune introducerea în Planul de acțiuni al ANCOM pentru anul 2012 a unui **nou obiectiv, obiectivul VI, având ca tematică „Pregătirea și informarea furnizorilor de rețele și servicii de comunicații destinate publicului privind cadrul de reglementare în domeniul comunicațiilor electronice”**, care să se realizeze prin organizarea de:

- cursuri/ seminarii pe domenii de activitate (tehnic, economic, juridic, etc) centrându-se pe aspecte de interpretare și implementare a reglementărilor;
- cursuri/seminarii/WG ce urmăresc schimbul de experiență, înțelegerea opiniilor tuturor părților interesate, propuneri reglementative și legislative în domeniul IT&C, la care să participe operatori, ANCOM, MCSI, Comisia IT&C a Camerei Deputaților etc.

Respondentul arată că acest obiectiv este necesar deoarece urmează să se implementeze un nou cadru general de reglementare în comunicații, corelat cu normativele Uniunii Europene, situație în care furnizorii de rețele și servicii de comunicații electronice trebuie să cunoască noile reglementări în vederea unei corecte implementări. În același timp, o mai bună cunoaștere a opiniilor și experienței tuturor jucătorilor din piața de comunicații electronice va crește eficiența activității de reglementare a acestui domeniu.

ANCOM a prevăzut necesitatea de a discuta cu industria noile prevederi legislative și impactul lor în activitatea furnizorilor de rețele și servicii de comunicații și a introdus în Planul de acțiuni măsura II.2.(b) – „Organizarea unor seminarii la nivel național și local cu furnizorii, autoritățile locale, asociațiile de proprietari și orice alte părți interesate de implementarea legii privind infrastructura rețelelor de comunicații electronice, dar și de noile prevederi legale rezultate în urma implementării noului pachet telecom”. Această acțiune se va concretiza în reuniuni cu reprezentanții furnizorilor, atât în capitală, cât și în țară, în care vor fi prezentate modificările aduse de noile acte normative intrate în vigoare și modul lor de aplicare. În cadrul acestor reuniuni, ANCOM va răspunde întrebărilor industriei, va aduce clarificări referitoare la modul de lucru și va primi observațiile și sugestiile reprezentanților industriei pentru a îmbunătăți colaborarea cu aceștia. Măsura a fost concepută pentru discutarea legii infrastructurii, dar agenda reuniunilor va putea include și discutarea unor aspecte din alte acte normative relevante.

De asemenea, pentru a veni în sprijinul industriei, întrucât s-a observat că există probleme de interpretare a cadrului existent, și pentru a răspunde eventualelor nevoi de clarificare a noului cadru legislativ, Planul de acțiuni al ANCOM pentru anul 2012 prevede elaborarea de către Autoritate a unui ghid în care va fi expusă poziția ANCOM cu privire la interpretarea dispozițiilor legale referitoare la conținutul minim al contractelor încheiate de utilizatorii finali cu furnizorii de servicii de comunicații electronice destinate publicului.

ANCOM apreciază interesul respondentului și propune ca industria să înceapă chiar din prezent să transmită subiectele pe care le consideră prioritare pentru a fi abordate în cadrul acestor reuniuni de clarificare a noilor prevederi legislative.